

USAID Projekat za bolje uslove poslovanja, Srbija
OPIS POSLA I PROJEKTNI ZADATAK

Pozicija: Ekonomista

Poslodavac: Cardno Emerging Markets USA Ltd., Washington DC, Predstavništvo Beograd

Lokacija: Beograd

PROJEKTNI ZADATAK

Informacije o projektu

USAID Projekat za bolje uslove poslovanja (BEP) je sedmogodišnja inicijativa koju sprovode Cardno Emerging Markets USA i partneri, a pokrenuta je u januaru 2011. Ovaj projekat pruža podršku Vladi Srbije da poveća konkurentnost srpske privrede i njenog privatnog sektora kroz unapređenje poslovnog okruženja, poboljšanje upravljanja javnim finansijama i jačanje finansijskih tržišta. Aktivnosti projekta zasnivaju se na prioritetima koje utvrđuju privatni sektor i Vlada.

Aktivnosti projekta obavljaju se u sklopu tri komponente od kojih svaku sprovodi stalni tim sastavljen od profesionalaca iz Srbije i inostranstva: Komponenta 1 – Regulatorne reforme u privredi; Komponenta 2 – Makroekonomska politika i upravljanje javnim finansijama; i Komponenta 3 – Razvoj finansijskih tržišta.

Ovaj zadatak je deo aktivnosti projekta vezanih za ocenu njegovog uticaja. On se odnosi na aktivnosti koje se obavljaju u cilju ostvarenja sledećih rezultata projekta: unapređenje poslovnog okruženja, delotvorniji propisi u privredi, unapređenje makroekonomskog okruženja, unapređenje fiskalne politike i razvoj finansijskih tržišta.

Osnovne informacije o projektnom zadatku

Rad projekta BEP se privodi kraju i okončaće se 2017. godine. Projekat BEP je tokom sedam godina svog rada bio veoma uspešan i utvrdio je brojne rezultate svog rada (kako ishode, tako i uticaje), od kojih su neki navedeni u daljem tekstu. Međutim, potrebno je uložiti dodatni napor da bi se izmerio ekonomski uticaj Projekta i njegov efekat na poslovno okruženje u Srbiji.

Među rezultatima koje je BEP ostvario između 2011. i 2016. godine je sledeće:

- U saradnji sa Vladom Srbije, izrađena je metodologija za pripremu programskog budžeta; unapređen je kapacitet Ministarstva finansija i 178 direktnih korisnika budžetskih

sredstava za pripremu programskog budžeta, što predstavlja zahtev EU kojim se unapređuju transparentnost i odgovornost u oblasti javnih finansija.

- U decembru 2014. usvojen je nov Zakon o planiranju i izgradnji koji se zasniva na preporukama BEP-a. Ovim zakonom uvodi se „jednošalterski sistem“ koji će omogućiti investitorima da komuniciraju isključivo sa jednom državnom institucijom, koja će biti zadužena za praćenje toga da li drugi organi poštuju zakonske uslove, naročito kada je reč o rokovima.
- U julu 2014. usvojen je nov Zakon o radu koji se zasniva na preporukama Projekta. Ovaj zakon je tržište rada učinio fleksibilnijim; uz njegovu primenu, Srbije će postati privlačnija destinacija za strana ulaganja.
- Analiza i kampanja BEP-a dovele su do toga da Vlada Srbije usvoji Predlog Zakona o inspeksijskom nadzoru. Narodna skupština je ovaj zakon usvojila u aprilu 2015. BEP je pružio podršku za primenu ovog zakona kojim se inspekcije čine efikasnijim i manjim opterećenjem za privredu.
- Vlada Srbije je sveobuhvatnu studiju i preporuke Projekta za unapređenje pristupa malih i srednjih preduzeća (MSP) izvorima finansiranja iskoristila za izradu Akcionog plana za sprovođenje strategije razvoja preduzetništva i konkurentnosti. Među usvojenim preporukama su plaćanje poreza na dodatu vrednost (PDV) po realizaciji za MSP, ukidanje naplate PDV-a unapred, skraćivanje rokova za refakciju poreza i plaćanje obaveza javnih preduzeća i ukidanje obavezne rezerve za lizing kompanije.
- Na osnovu preporuka Projekta ukinuto je ukupno 138 parafiskalnih nameta; u propise su uvedena načela kojima se sprečava buduće ad hok uvođenje taks i naknada.
- Novi Zakon o faktoringu izrađen uz podršku Projekta omogućio je povećanje likvidnosti privrede i razvoj sektora faktoringa.
- Propisi o lizingu su izmenjeni, čime nabavka opreme i druge imovine na lizing učinjena jednostavnijom i jeftinijom.
- Podrška izradi i sprovođenju Zakona o tržištu kapitala i njegovih podzakonskih akata doprinela je stvaranju stabilnog i transparentnog regulatornog okvira.
- BEP je pružio podršku Upravi za javni dug da smanji rizik i cenu zaduživanja Vlade Srbije kroz bolju upotrebu informacionih tehnologija i povećanje kapaciteta zaposlenih.
- Analiza i kampanja BEP-a navela je Vladu Srbije da kao prioritet postavi formiranje nedepozitnih nebankarskih institucija. BEP pruža podršku Ministarstvu finansija i Narodnoj banci da izrade propise kojima se omogućava osnivanje takvih finansijskih institucija.
- Vlada Srbije je rešavanje problema sive ekonomije postavila kao jedan od svojih ključnih prioriteta zahvaljujući studiji neformalne ekonomije u Srbiji koju je izradio BEP. Već je preduzeto više mera za smanjenje obima neformalne ekonomije (uključujući i već pomenutu reformu inspekcija).
- BEP saraduje sa Ministarstvom finansija i Narodnom bankom na unapređenju procene vrednosti nepokretnosti. U toku je izrada baze podataka o prometu nepokretnosti, a formirana je i Radna grupa koja se bavi izradom Nacionalnih standarda za procenu vrednosti nepokretnosti i drugih propisa kojima će se unaprediti profesija procenitelja.

USAID BEP je usvojio Plan za merenje ostvarenih rezultata (*Performance Monitoring Plan, PMP*) kojim je utvrđena procedura za praćenje, vrednovanje i merenje rezultata intervencija Projekta BEP i koji predstavlja sredstvo za utvrđivanje napretka u ostvarivanju poslova definisanih u projektnom zadatku BEP-a i godišnjim planovima rada. PMP je zamišljen tako da se njime može pratiti napredak u ostvarivanju svakog od međurezultata. Svi pokazatelji kojima se mere međurezultati i podrezultati Projekta predstavljaju pokazatelje efekta kojima se vrednuje uticaj koji će Projekat ostvariti na kraju sedme godine svog rada, pošto se u PMP-u predstavljaju ciljevi, pokazatelji, jedinice mere, metodologija prikupljanja podataka, vremenski raspored prikupljanja podataka, i referentne i ciljane vrednosti tokom svih sedam godina rada Projekta.

Pokazatelji koje koristi USAID BEP odabrani su iz više izvora kojima se meri delotvornost u oblastima koje su relevantne za ostvarivanje strateških ciljeva USAID-a, a među njima su: konkurentnost; jednostavnost poslovanja; sofisticiranost finansijskih tržišta; i investicije. Među tim izvorima su Globalni pokazatelji konkurentnosti Svetskog ekonomskog foruma, OECD, Međunarodno partnerstvo za budžet, izveštaj *Doing Business* Svetske banke i pokazatelji javnih rashoda i finansijske odgovornosti (PEFA). Projekat takođe sprovodi posebno osmišljene ankete i istraživanja, modelovanje troškova i analize u situacijama gde nisu dostupne adekvatne mere projektnih ciljeva. Na kraju, projekat kao referentne i ciljane vrednosti koristi i objavljene izveštaje i statističke podatke Vlade Srbije i drugih izvora, ako su dostupni.

Međutim, PMP ne pruža potpunu sliku uticaja Projekta BEP. PMP ne omogućava merenje ekonomskog uticaja Projekta, odnosno ekonomske koristi od njegovog rada, poput ostvarenog privrednog rasta i stvorenih radnih mesta. Njime se ne omogućava temeljno vrednovanje delotvornosti Projekta. Stoga, kako bi se u potpunosti izmerio kvantitativni uticaj aktivnosti Projekta BEP, BEP će sprovesti i analizu svog ekonomskog uticaja. Ovom studijom će biti objedinjeni nalazi praćenja i vrednovanja na nivou projekta i pokazatelji prikupljeni analizom indikatora koji potiču izvan Projekta. Ovaj način vrednovanja polazi od pretpostavke da se programske strategije zasnivaju na hipotezama koje treba proveriti, kao i da projekti služe za ostvarenje ovog opšteg cilja i da nisu usmereni isključivo na postizanje svojih konkretnih ciljeva.

Projekat BEP takođe nastoji da razume razloge iz kojih je ostvaren njegov ekonomski uticaj, kao i do koje mere su delotvorni bili pristupi i instrumenti koje je primenio.

Cilj angažovanja

Svrha ove studije je da se kvantifikuje ekonomski uticaj Projekta BEP u meri u kojoj je to moguće. Njome će se testirati metode, pristupi, partnerstva i strategije angažovanja, te će se predstaviti promene do kojih je došlo tokom ili nakon sprovođenja programa. Ovom studijom će se razmotriti aktivnosti i ishodi Projekta i analiziraće se uticaj tih aktivnosti i ishoda.

Studija će dati odgovore na sledeća pitanja:

- Koji su ukupni rezultati Projekta USAID BEP koji se od 2011. sprovodi u Srbiji?
- Koji su rezultati svakog zadatka i aktivnosti Projekta BEP?
- Koje je uticaje ostvario Projekat – koji su se ekonomski pokazatelji poboljšali ili povećali kao posledica aktivnosti Projekta?
- Koja je vrednost ekonomskih uticaja projekta izražena u dolarima?
- U kojoj meri su ostvareni deklarirani ciljevi projekta?
- Koji su glavni problemi uticali na ostvarenje ciljeva ili ga sprečavali?
- Kakav je uticaj ostvaren kroz pristupe koje je primenio Projekat?
- Koja se rešenja mogu ponovno primeniti i/ili koristiti kao alati?

Zaduženja

BEP je utvrdio brojne ekonomske pokazatelje i rezultate koji se u određenoj meri mogu pripisati aktivnostima projekta. Ti pokazatelji tek treba da budu potvrđeni i provereni, a potom podaci moraju biti prikupljeni i analizirani.

U skladu sa ovim projektnim zadatkom, Konsultant će saradivati sa rukovodstvom Projekta BEP i s Među konkretnim zaduženjima Konsultanta su:

- Pružanje podrške timu Projekta BEP i specijalisti za praćenje i vrednovanje u cilju utvrđivanja ekonomskih pokazatelja koji se mogu koristiti za merenje uticaja Projekta BEP.
- Pružanje podrške timu Projekta BEP i specijalisti za praćenje i vrednovanje u cilju utvrđivanja načina na koji se ekonomski rezultati/pokazatelji mogu pripisati aktivnostima Projekta BEP, uključujući i posredstvom anketa privrednih subjekata, statističkih modela, i drugih sredstava.
- Prikupljanje ekonomskih statističkih podataka i drugih podataka za konstruisanje pokazatelja i provera valjanosti izvora.
- Analiza statističkih i drugih podataka i informacija i korišćenje podataka za modelovanje i predviđanje trendova.
- U skladu sa uputstvima tima Projekta BEP, prikupljanje kvalitativnih informacija prema potrebi, uz uzimanje u obzir stavova relevantnih institucija i drugih aktera.
- Pružanje podrške specijalisti za praćenje i vrednovanje, direktoru Projekta BEP i timu Projekta BEP u pogledu tumačenja i dodatne analize istraženih statističkih i drugih podataka.
- Pružanje podrške timu Projekta BEP i specijalisti za praćenje i vrednovanje pri osmišljavanju anketa i istraživanja javnog mnjenja.
- Pružanje podrške specijalisti za praćenje i vrednovanje pri osmišljavanju modela za procenu stepena u kome se rezultati mogu pripisati aktivnostima Projekta BEP.

- Izrada osnovnih kompjuterskih baza podataka, tabela i drugih aplikacija za skladištenje i analizu podataka.
- Pružanje podrške pri pripremi prezentacija, tabela i izveštaja.
- Pružanje podrške pri predstavljanju rezultata istraživanja i izveštaja o njima.

Trajanje angažovanja

Maksimalni broj dana angažovanja u skladu sa ovim projektnim zadatkom je 15. Konsultant mora da pribavi prethodno odobrenje ovlašćenog predstavnika USAID BEP u pogledu broja dana koji se može posvetiti svakoj konkretnoj aktivnosti u skladu sa ovim projektnim zadatkom i roka za obavljanje te aktivnosti pre nego što pristupi obavljanju te aktivnosti.

Period angažovanja

Period angažovanja u skladu sa ovim projektnim zadatkom traje od 15. januar- kraj aprila 2017.

Rezultati angažovanja

- 1) Podaci i analize u skladu sa zahtevima specijaliste za praćenje i vrednovanje i time Projekta BEP u unapred dogovorenom formatu.
- 2) Podrška za pripremu prezentacija, tabela i izveštaja.
- 3) Podrška pri pismenom i usmenom predstavljanju rezultata istraživanja i izveštaja o njima.

Uslovi

1. Kandidati moraju da ispunjavaju sledeće uslove:

- relevantne obrazovne kvalifikacije i dokazana stručnost, kao i između pet i 15 godina iskustva na poslovima ekonomskog istraživanja i analize;
- razumevanje aktuelnog poslovnog okruženja u Srbiji i implikacija njegovih reformi;
- iskustvo na poslovima planiranja, agregacije, analize i vrednovanja informacija, pripreme zaključaka i izrade izveštaja;
- razvijene veštine kvantitativne i statističke analize;
- radno iskustvo u Srbiji;
- razvijene veštine komunikacije i prezentacije na srpskom i engleskom jeziku.

2. Prijave uz radnu biografiju i odgovarajuće informacije o kvalifikacijama i radnom iskustvu slati elektronskom poštom na adresu: info@bep.rs, **najkasnije do 15.decembra** (kraja radnog vremena). Samo kandidati koji uđu u uži izbor biće kontaktirani.